

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

नेपाली फिल्मबीच बक्स अफिसमा शिखर नयाँ होइन । लामोका हरेक हप्ता यो परिदृश्य देखिन्छ । यसले कतिपय फिल्मलाई फाइदा पनि पुऱ्याएको छ । पछिल्लो उदाहरण "१० जाडो" र "छवका फजा ५" हुन् । यी दुई फिल्मको व्यापार राम्रो हुनुमा शिखरको चर्चा नै प्रमुख मानिन्छ । तर, यसले सबै फाइदा गर्छ भन्ने छैन । "पिताम्बर" र "कमाल"लाई यसको उदाहरणको रूपमा लिन सकिन्छ ।

आजको विचार...
बजेट... (दुई पेजमा)
-मेघनाथ दाहाल

चर्चित हाम्य टेलिसिरियल "सविकगोवि" समूहको पहिलो फिल्म "लाज शरणमा"ले प्रदर्शनको ५९औं दिनको "बेन्चमार्क" पूरा गरेको छ । मन्थलीवजारको अवसर पाउने गत फागुन १८ गतेबाट प्रदर्शनमा आएको फिल्मले कञ्चनपुर प्रतिक्रियाका बाबजुद पनि बिर्सेबार देशभरका १३ वटा हलमा प्रदर्शनको ५९औं दिन गनाएको हो । फिल्मले प्रदर्शनको ५९औं दिनसम्म ५ करोड जस व्यापार गरेको जानकारी प्राप्त छ । यसबाट निर्माता र हलचलालाई ५०/५० प्रतिशत सेयर बाँडिन्छ ।

□ वर्ष ३० □ अंक २६२ □ शताब्दी १०८२ वैशाख ५ गते शुक्रबार १८ April 2025, Friday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार
हमलामा २५ जनाको मृत्यु

(रासस/एएफपी) **शाबा, बैशाख ५** /इजरायलले शिविर विस्थापित प्यालेस्टिनीहरूका शिविर लक्षित गरी गरेको आक्रमणमा परी कमिन्मा २५ जनाको ज्यान गएको गाजाको नागरिक सुरक्षा एजेन्सिले रिपोर्ट गरेको छ ।
एजेन्सीका प्रवक्ता महमूद बासलले दक्षिणी सहर खान युनुसको अल-मवासी क्षेत्रका शिविरहरूलाई लक्षित गरी गरिएको आक्रमणमा १६ जनाको मृत्यु भएको बताउनु भएको छ । "खान युनुसको अल-मवासी क्षेत्रमा विस्थापित परिवारहरू बस्ने शिविरहरूमा इजरायली मिसाइल प्रहार हुँदा अधिकांश महिला र बालबालिका सहित कम्तीमा १६ जनाको मृत्यु हुनुका साथै अन्य २३ जना घाइते भएको प्रवक्ता बासलले बताउनु भएको छ । उनका अनुसार विस्थापित मानिसहरूको अन्य शिविरहरूमा भएको आक्रमणमा परी आठ जनाको ज्यान गएको र अन्य घाइते भएका छन् । उत्तरी सहर बेत लाहिया स्थित शिविरमा भएको आक्रमणमा सात जनाको मृत्यु भएको तथा अल-मवासी क्षेत्र नजिकै भएको आक्रमणमा उत्तरी शिविरमा बस्दै आएका बुबा र बच्चाको मृत्यु भएको बासलले बताएका छन् ।

शिक्षक आन्दोलन : सामुदायिक विद्यालयको भर्ना प्रभावित, निजीमा धमाधम भर्ना

रासस/रासस **पलपा, बैशाख ५** /शिक्षक आन्दोलनका कारण पलपासहित देशभरका सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना अभियान प्रभावित बनेको छ । सरकारले सबै बालबालिकालाई शिक्षाको पहुँचमा ल्याउने गरी नयाँ शैक्षिक सत्रको भर्ना अभियान सुरु गरे पनि शिक्षकहरू काठमाडौँ केन्द्रित आन्दोलनमा सहभागी हुँदा भर्ना अभियान नै प्रभावित बनेको हो ।
पञ्चायती व्यवस्थाको शिक्षा ऐनले मुलुकको शिक्षा धान्न नसकी भन्दै देशको बर्दबिर्दो परिस्थितिअनुसार समयानुकूल शिक्षा ऐन जारी गर्नुपर्ने एक सूत्रीय माग राखेर शिक्षकहरू विगत १७ दिनदेखि आन्दोलनमा छन् । नयाँ शैक्षिक सत्रका लागि विद्यापी भर्ना अभियानको तयारीमा जुट्नुपर्ने शिक्षकहरू विद्यालय छोडेर आन्दोलनमा उत्रिने वास्तविक परीक्षाको नतिजासँगै भर्ना अभियान अगाडि बढ्न सकेको छैन । अर्कोतर्फ एसइई नतिजा प्रकाशनको तालिका समेत प्रभावित हुने सम्भावना देखिएको छ । आगामी असार पहिलो साता नतिजा प्रकाशन गर्ने भनिए पनि अनिश्चितकालिन शैक्षिक हलदालका कारण एसइई नतिजा पनि प्रभावित हुने

देखिएको हो । शिक्षकहरू आन्दोलनमा रहेकाले अहिलेसम्म उत्तरपुस्तक परीक्षा सुरु हुन सकेको छैन । आन्दोलनको कारण बैशाख ११ गतेबाट शुरू हुने कक्षा १२ को परीक्षा विद्योतन सक्ने आशंका समेत बढेको छ ।
अहिलेसम्म नतिजा प्रकाशन हुन नसकेको र भर्ना हुनुबाट बालबालिकाहरू बञ्चित हुने भन्दै अभिभावकहरू समेत चिन्तित बनेका छन् । सरकारले भर्ना अभियान सुरु गरे पनि अहिलेसम्म बालबालिकाहरूको नतिजा

पलपासहित देशभरका सामुदायिक विद्यालयमा बालबच्चा पठाउने अभिभावकहरू चिन्तित छन् ।
निजी विद्यालयहरूले भने धमाधम रिजल्ट प्रकाशन गरेर विद्यापीहरू भर्ना गरिरहेका छन् । पलपामा सञ्चालित निजी विद्यालयहरूले अहिले धमाधम विद्यापी भर्ना गरिरहेका छन् । उनीहरूले समयमै नतिजा प्रकाशन गरेर भर्ना अभियानलाई तिब्रता दिएको छ । सामुदायिक विद्यालयहरूले भर्ना नलिए पनि निजी विद्यालयहरूमा भर्ना निर्वाह स्वमा बलिरहेको निजी तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेसन नेपाल (प्याम्स) पलपाका अध्यक्ष डारसुराम पन्थले बताए । उनले भने "हामीले समयमै नतिजा प्रकाशन गरेका छौं, अहिले भर्ना कार्यक्रममा पढाउनु समेत चल्नरहेको छ ।" यहाँसम्म सबैजसो सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरू आलोपालो गरेर काठमाडौँ शिक्षकको प्रदर्शनमा सहभागी हुन पुगेका छन् । नयाँ शैक्षिक सत्रको विद्यापी भर्ना गर्न देशभरका स्थानीय तह र विद्यालयलाई सरकारले गरेको सक्कल बलिष्ठार पद्वि शिक्षकहरूले भने माग पूरा नभएसम्म आन्दोलनलाई निरन्तरता दिने जनाएका छन् । तत्काल शिक्षा ऐन जारी गर्न दबाव दिँदै आएका उनीहरूले सडक आन्दोलनका कार्यक्रम जारी राखेका छन् ।

हावाहुरीबाट जोगिने उपाय

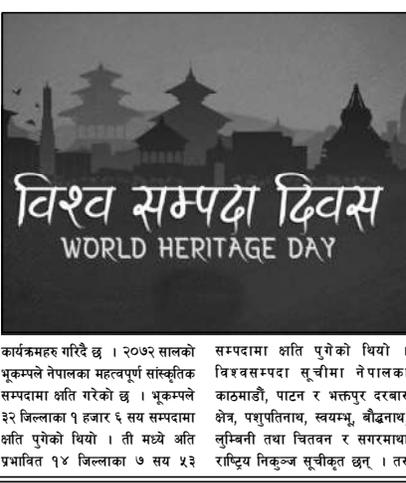
- घरको संरचना बलियो बनाऔँ,
 - हावाहुरी चल्न थाले झ्यालढोका बन्द गरौँ,
 - छानालाई चोया, तार, काठ, हुकलगायतका सामग्रीको प्रयोग गरेर बलियो पारौँ,
 - जस्तापातालगायतका सामग्रीहरू खुला र जयाभावी नरखौँ,
 - हावाहुरी चलेको वेला भागदौड नगरौँ,
 - सवारी साधन चलाएको बखत हावाहुरी चले रोकेर सुरक्षित स्थानमा बसौँ,
 - पैदल यात्रामा रहेको समयमा हावाहुरी चलेमा र ओत नभेटेमा थुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोटो पारौँ ।
- हावाहुरी रोक्न सकिँदैन, तर पूर्वतयारी गर्दा हावाहुरीबाट हुने क्षति कम गर्न सकिन्छ ।**

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

आज विश्व सम्पदा दिवस मनाइँदै

पलपा, बैशाख ५ /आज विश्व सम्पदा दिवस । हरेक वर्ष अप्रिल महिनाको १८ तारिखमा यो दिवस मनाउने गरिन्छ । नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रम गरी आज सम्पदा दिवस मनाइँदैछ । विश्व सम्पदा दिवस सन् १९८२ देखि मनाउन सुरु गरिएको हो । दिवसका अवसरमा सम्पदा संरक्षणका आवाज उठ्ने गर्छन् ।
दिवसको अवसरमा सम्पदाहरूको संरक्षणलाई लिएर विभिन्न कार्यक्रम, गोष्ठीहरू गर्ने गरिन्छ । विश्व सम्पदाको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि नयाँ पुस्तालाई जगृहक बनाउन यो दिवस मनाउने गरिएको हो । आज नेपालमा प्रकृतिको संरक्षण, पर्यटन, संस्कृति, वैदिक विविधता, पर्यावरण लगायतका क्षेत्रमा सरोकार राख्ने सरकारी निकाय र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाको सहकार्यमा विभिन्न

वि सम्पदाहरूको उचित संरक्षण र प्रवर्द्धन भने हुन सकिरहेको छैन । सम्पदाहरूको संरक्षणको मुल उद्देश्य भनेको नयाँ पिढीलाई सम्पदाहरू र त्यसका इतिहासलाई अवबोधन गर्न मिल्नेगरी जस्ताको तस्तै बचाउनु हो । तर, सोपोन्मुख स्थितिमा पुगेका पुराना कला र ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संरक्षणका लागि भने अहिलेसम्म कसैको ध्यान जान सकिरहेको छैन । बहुमूल्य सम्पदाका रूपमा सुचिकृत भएका पुराना स्थान तथा भौगोलिकता नै विश्व सम्पदा क्षेत्रका रूपमा चिनिन्छन् । सन् १९७९ मा पाटन दरबार क्षेत्र, पशुपतिनाथ मन्दिर, वसन्तपुर दरबार क्षेत्र, भरतपुर दरवार क्षेत्र, बौद्धनाथ स्तूप, चण्डीनारायण मन्दिर र स्वयम्भूवाथ विवह सम्पदा सूचिमा राखिबन्दा थिए । विश्व सम्पदा सूचिमा सरन्धामा राष्ट्रिय निकुञ्ज र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज पनि रहेका छन् ।

कार्यक्रमहरू गरिँदै छ । २०७२ सालको भूकम्पले नेपालका महत्वपूर्ण सांस्कृतिक सम्पदामा क्षति पुगेको छ । भूकम्पले ३२ जिल्लाका १ हजार ६ सय सम्पदामा क्षति पुगेको थियो । ती मध्ये अति प्रभावित १५ जिल्लाका ७ सय ५३ सम्पदामा क्षति पुगेको थियो । विश्व सम्पदा सूचीमा नेपालका काठमाडौँ, पाटन र भरतपुर दरवार क्षेत्र, पशुपतिनाथ, स्वयम्भू, बौद्धनाथ, लुम्बिनी तथा चितवन र सरन्धामा राष्ट्रिय निकुञ्ज सूचिकृत छन् । तर

पा.वि.सू.सं. ०११/०१२

पा.वि.प्र.का.सं. ११/०११/०१२

सम्पादकीय

सम्पदा संरक्षण गरौं

सम्पदा हाम्रा पहिचान हुन् । कुनै पनि जाति, समाज, क्षेत्र वा मुलुकका सम्पदालाई पहिचानका रूपमा लिने गरिन्छ । सम्पदा अमूल्य, अतुल्य विगतको पहिचान दिने स्रोत हुन् । मानव सभ्यता र इतिहासका साक्षी हुन् । तर तिनी पहिचानका स्रोतहरू राज्यको स्वतन्त्रता, सरोकारवालाको उदासीनता र मानवीय गैरजिम्मेवारपूर्ण रबैयाका कारण नेपालमा रहेका अनेक बहुमूल्य प्राकृतिक सम्पदाहरू नष्ट भइरहेका छन् भने अन्य त्यस्तै सम्पदाहरू अति जोखिममा परेका छन् । अन्य सम्पदाहरूको तुलनामा यहाँका भौगोलिक सम्पदाहरू अझै बढी जोखिममा परेको पाइएको छ । सरकारी तथा गैरसरकारीस्तरबाट सम्पदाहरूको संरक्षण र सुरक्षाप्रतिको जिम्मेवारीस्वरूप केही कार्यक्रमहरू भने नभएका हुँदा न तिनले साधकता प्राप्त गर्न सकेका छन् । विश्व सम्पदाको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि नयाँ पुस्तालाई जानकारी, सक्रिय र जिम्मेवार बनाउन हरेक वर्ष विश्वभर विश्व सम्पदा दिवस मनाइन्छ । नेपालमा पनि हरेक वर्ष यो दिवस मनाउने गरिन्छ । प्रत्येक वर्ष अप्रिल १८ पर्ने यस दिवसमा विश्व सम्पदा सम्बन्धी विविध कार्यक्रमहरू गरिन्छ । तर हरेक वर्ष यो दिवस मनाइने गरे पनि सम्पदा संरक्षणमा कसैको पनि ध्यान जान सकेको छैन । नेपालमा रहेका अनेक बहुमूल्य प्राकृतिक सम्पदाहरू नष्ट भइसकेका छन् भने अन्य त्यस्तै सम्पदाहरू अति जोखिममा परेका छन् । अन्य सम्पदाहरूको तुलनामा यहाँका भौगोलिक सम्पदाहरू अझै बढी जोखिममा परेको पाइएको छ । सडक विस्तार तथा खोलामा भइरहेको मानवजन्य अव्यवस्थित क्रियाकलापले नेपालमा भौगोलिक संरचना र सम्पदा लोप हुँदै गइरहेका छन् । सडक विस्तारका क्रममा चोडेट्याइएका मन्दिर र सत्तलाका अवशेषहरूले सम्पदाप्रतिको हाम्रो उदासीनता जामुत गर्दछ । हामी को हौं र कहाँ कसरी आयाँ लगायतका मुख्य विवरण अनि इतिहासहरू जोगाउने सम्पदाहरूको संरक्षण गर्नु हाम्रो पहिचान अनि संस्कार दुवै कुराका लागि महत्त्वपूर्ण छ । यसर्थ हाम्रा पानीका धाराहरू, मुर्तिहरू, गजुरहरू, भवनहरू अनि हरेक ईटा र काठका टुक्राहरू मृत्युवान छन्, यिनको रक्षा गर्न सके मात्र विश्व सम्पदा दिवस मनाउनुको साधकता रहन सक्छ ।

f Opinion @ Social Network f

निस्वार्थी छु त्यसैले त यो स्वार्थीहरूको भिडबाट बेग्लै छु, देखावटी राम्रो भन्नु जानिदिन त्यसैले त म एकलै छु ।
(सम्पत्ता बापको फेसबुक स्टेटस <https://www.facebook.com/thapa.samjhana>)
यो सभ्यता सामाजिक संरचनाको आधारभूत आधारभूत धारणाहरू रहेकोछ । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगभग गर्न सक्नुहुनेछ ।

जनपत्रचर्चामा दैनिकको यस्ता तयारीलाई आईदेखेको छ । यो पत्रिका अठ्ठ सन्दीप अलि पठनीय बनाउनुको लागि तयारीहरूको अगुवा सुझावहरूको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकहरूलाई तयारीका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अत्यन्तै आभारी छौं ।

जनपत्रचर्चामा दैनिक
भगवतीदेवी तामेल, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४०००१
बुटवल ०३१-४६०००२	मिनाअमाला भैरहवा ०३१-४६००१३
स.प्र.समाज बुटवल ०३१-४६००३३	४६०००२
बुटवल रामनगर ०३१-४६००३३	परिवार नियोजन संघ पाल्पा ०३१-४६००३३
भैरहवा ०३१-४६००१९	पाल्पा जिला अस्पताल ०३१-४६००३३
अर्घाखाँची ०३१-४६००१९	सुमिनी मेडिकल कलेज प्रयाग ०३१-४६००१९
मुग्ली ०३१-४६००१९	विन्ध्य परासी ०३१-४६००१९
परासी ०३१-४६००१९	भैरहवा आर्य अस्पताल ०३१-४६००१९
तीर्थहवा ०३१-४६००१९	आर्य अस्पताल ०३१-४६००१९
पाल्पा ०३१-४६००३३, ४६००१९	तमघना जिला अस्पताल ०३१-४६००१९
हनुमान नगर ०३१-४६००३३	सुमिनी जिला अस्पताल ०३१-४६००१९
सुमिनी ०३१-४६००३३	सिद्धार्थनगर जिला अस्पताल ०३१-४६००३३
अपराध कार्यालय	
सुमिनी ०३१-४६००३३	बुटवल मिन्याल ०३१-४६००३३
सुमिनी ०३१-४६००३३	सुमिनी नर्सिङ हेम ०३१-४६००३३

बजेट तयारीका केही विशेष पक्ष

मेघनाथ दाहाल

राजनीतिमा सानो समय पनि वर्षो जस्तो हुनेभएकाले खासै अन्दाज गर्न सकिदैन । एकल सरकार बन्ने सम्भावना छैन । जुनसुकै गठबन्धन बने तापनि वार्षिक बजेटको तयारी स्वाभाविक रूपमा सबैलाई आवश्यक विषयवस्तु हो । मुलुक एक वर्षका लागि आर्थिक वित्तिय तथा विविध आर्थिक पक्ष व्यवस्थापनको निमित्त नभई नहुने पक्ष हो । नयाँ अर्थमन्त्रीले पुराना कुराबाट पाठ सिक्नेमात्र अधि बढ्ने बताइसक्नुभएको छ । विगत पाँच-सात वर्षदेखिको रोग भनेको ठूलो आकारको बजेट बनाउने बजारमा मूल्यको दबाव सिर्जना गर्ने र अर्धवार्षिक समायोजनमा २०० देखि २५० अर्बसम्म कम गरी संशोधन गर्न निरन्तरको राष्ट्रिय आर्थिक रोग लागेको छ । यी रोगको निवारण गर्दै मुलुकको विकास र आमसर्वसाधारणका बीचमा बुझी ल्याउन सक्ने बजेट बनाउन ध्यान पुऱ्याउनुपर्ने जनचासोको विषय हो । हाल कायम रहेको क्याबिनेट र अर्थमन्त्रीको साथमा मुख्य विभाग स्वतन्त्र विज्ञ तथा अर्थसरोकारका पक्षमा कलम चलाउनेलेको सल्लाह-सुझाव आवश्यक छ ।

आन्तरिक संयन्त्रको खास क्षमता राज्य परिचालन र खर्च गर्ने क्षमतालाई दक्षिण हेर्ने हो । लगभग ११ खर्बको राज्य परिचालन (दुई गरी कर तथा गैरकर राजस्वसहित)को बजेट तर्जुमाको समयमा विभिन्नको विषय छ । के के न चर्चकार गर्नेगरी अति महत्त्वकांक्षी बजेट बनाउन सबैको ध्यान जान्छ । नेपाल जस्तो मुलुकको हकमा वार्षिक बजेट थोरै महत्त्वकांक्षी हुनु स्वाभाविक मानिन्छ तर अतिले यसमा खर्च गरेको वर्षेनी भोगाइ छ । विकासको विनियोजित रकमको ठूलो हिस्सा आन्तरिक, बाफय ऋण तथा अनुदानमा आधारित नेपालको वार्षिक बजेटमा यै पनि यसपल्लि अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश अनुकूल छैन ।

अमेरिकाका टुम्पोको विजयपछिका नीतिगत परिवर्तन, रसिया र युकेन युद्धका कारण युरोपियन युनियन दक्षिण पुँजीशक्ति भन्दा उतै बढी लागिपरेको छ । साथमा नेपाली अर्थतन्त्रमा रिपल स्टेट उत्पादन उपभोग व्यापारलगायत प्रायःखाका गतिविधिका आयको सुत्तिले सजिलो परिवेश रहेको छैन । यी अवतल कुराहरूको सम्बन्धित हुनेगरी आउने वार्षिक बजेटले केही मुल्यतल पक्षमा सम्भोती गर्नु हुँदैन । आन्तरिक तथा बाफयकारण जेसतया देखाइए तापनि साधारण खर्च ७५ प्रतिशत र पुँजीगत खर्च १६/१७ मात्र

हुनुने नेपाली अर्थतन्त्रको यथार्थ चित्रण गरिरहेको छ । सरकारमा बसेका प्रधानमन्त्रीको अत्यन्तै नजिक भएकालाई उपहारस्वरूप उपलब्ध हुने यो मन्त्रालय शासनसत्ताको सबैभन्दा ठूलो कडी हो । किनभने यसले मुलुकको डिक्लीको बन्दको अधिकार प्राप्त गरेको हुन्छ । नेपाली राजनीतिले कुनै क्याबिनेटलाई जनताबाट प्राप्त म्यान्डेटको समयभरि चल्न दिएको विगत आजसम्म बल सकेको छैन । सरकारमा बसेकोले कम्तीमा आफू कार्यकारीमा पदासीन भएको समयमा जबाफदेहिता एवम् जनताप्रतिको उत्तरदायित्वको ध्यान राख्नुपर्ने हुन्छ ।

स क र त म क त क र सुस्तामा विवादाई गर्ने हो अनिमात्र तल आमसर्वसाधारणले पनि अनुसरण गर्न थाल्ने देखिन्छ । साधारण र पुँजीगत खर्चको रयाको साथमा समयमा गर्न नसकिरको खर्चको मार प्रत्यक्ष रूपमा अर्थतन्त्रका अन्य पक्षमा देखिएको छ । सरकारले अबका दिनमा साधारण खर्च कम गर्ने कि त राज्य परिचालनमा वृद्धि गर्नेपर्ने हुन्छ । लगानी अभिवृद्धिले उत्पादनमुद्धी कार्यले रोजगार सिर्जना गर्नका लागि पनि राज्यको आयतन बढ्नु जान्छ । सरकारले वार्षिक बजेटमा विनियोजित पुँजीगत रकमको खर्चले राज्य परिचालनमै देवा पुऱ्याउने हो । सरकारले पुँजीगत रकमको वृद्धि गर्दै साधारण एवम् विनियोजित व्यवस्थापनमा विनियोजित रकममा सुधार आवश्यक छ । बजारमा देखिएको समग्र मागको सुत्तिलाई सुधार नगरी यो अनुदान भिन्न

सिर्जना हुनसक्दैन । नेपाली अर्थतन्त्रका कतिपय विशिष्ट गुणको सुझुम जानकारीका साथमा विद्यमान आर्थिक समस्याको समयानुकूल औषधोपचारका ध्यान पुऱ्याउन नसकेको हो भने औषिक दिनमा राजनीतिक रूपको सांकेतिक जीवन समाप्त हुने देखिन्छ । आमसर्वसाधारणमा आर्थिक राजनीतिक तथा आर्थिक चेतना नेपालका प्रमुख राजनीतिक दल र तिनका कार्यकर्ताले बुझेको भन्दा माथिल्लो स्तरमा रहेको देखिन्छ ।

बजारमा देखिएको समग्र मागमा आएको सुत्तिलाई कम गर्न स्थानीयस्तरमा सञ्चालन गर्न सकिने तर आयसर्जन हुनसक्ने साना घरेलू प्रकृतिका उत्पादनलाई बजारसँग जोड्नु नितान्त आवश्यक छ । शुद्ध पारदर्शिय काममा अल्पकालीन ठूलो संख्याका महिलाहरूको आयस्तरमा वृद्धिको साथमा उनीहरूमा आउने आत्मसम्मानको वृद्धि एवं विश्वासले अप्रत्यक्ष रूपमा अर्थतन्त्रमा ठूलो राहत दिने क्षमता राखेको हुन्छ ।

साधारण खर्चको आकाशिदो अवस्था पनि नेपालको हकमा निकै चिन्ताको विषय हो । जसले जसरी अर्थ्याए पनि नेपालको हकमा भनेको ११०० अरबको राज्य परिचालनको हो । बाँकी औसतमा ७०० अर्बभन्दा माथिको वार्षिक बजेटको हिस्सा आन्तरिक तथा बाफय ऋणको हो । अनुदान केही वर्षदेखि ५० देखि ७० अर्बमा सीमित छ । वास्तवमा अनुमानित रकमको २० प्रतिशत अनुदान भिन्न

कम भइसकेको छ । गणतान्त्रिक संविधानले नै समाजवाद उन्मुख मुलुक भनेर चिनिने गरिएको र साथमा २०६३ सालदेखि हालसम्म मुलुकमा कम्युनिष्ट दलहरूको नीतिगत निर्णायमा निकै प्रभाव रहेकाले साधारण खर्चमा एकाएक वृद्धि भएको हो ।

उत्पादनविनाको वितरणको वितण्डाले मुलुकको साधारण खर्चको आकाशिदो तस्वीर छाएको हो भन्दा अतिशयोक्ति नहोला । सरकारको आम्दानीको स्रोत सीमित, खर्चका क्षेत्र दिनानुदिन बढ्दै जाँदा बाध्यतावस खर्च गर्नुपर्ने तर प्रिफुल नहुने गरीकारण यो अवस्थाको आएको हो । नेपाल सरकारको सम्पूर्ण सरकारी संयन्त्र परिणामउन्मुखी नभएर प्रक्रिया उन्मुख हुनु मुख्य कारण हो । आवश्यकता र प्राथमिकताको आधारमा मात्र संरक्षण संघीयताको मुख्य भूमिका हो त ? सरकारी आवश्यकताभन्दा बाहिरका विभाग, परिषद, आयोगलगायत विषयमा सरकार कठोर हुनुपर्छ । राजनीतिक रूपमा संक्रमणकालीन अवस्था एवं तरलताको अवस्थामा सिर्जना भएका धेरै कार्यलयमा सेवासुविधा दिने आजका दिनसम्म चलिरेको छ । तिनीहरूको व्यवस्थापनमा बजेट निर्माणको समयमै ध्यान पुऱ्याउनुपर्ने विषय हो ।

सरकारको अत्यन्तै आधारभूत विषयभित्र पर्ने प्राथमिक शिक्षाको हकमा विगत १०/१५ वर्षमा प्रजनन दरमा आएको कमी, विदेशीकरणको आकर्षण तथा गाउँबाट शहरतिरको आन्तरिक बसाइँसराइ केही कुरामा मजूर तथा केही पक्षमा विस्तारमा जरा सक्नुपर्ने हुन्छ ।

उच्च शिक्षाको हकमा पनि यो अवस्था कायम छ । स्वास्थ्य पक्षमा शहरी क्षेत्रमा पुरानो दरबन्दीले काम गर्न छोडेको छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा जनशक्ति पुऱ्याउन नै सरकारका लागि फलामको चिउरा र चापय जस्तो हुनुपर्नेको छ । सुरक्षाको हकमा बन्दोबस्तीका समानलगायत संख्याको भन्दा कुरा उठ्ने गरेको छ । संघीयताका कारण सरकारी दायित्व बढी भएको हो भने भाष्यलाई चिन सकाराले सबै पक्षमा सुझुम अग्रयण गर्नुपर्नेछ ।

नयाँ बजेट निर्माणको चरणमा जेसति पक्षमा विशेष पहलबन्दी भए तापनि चासो भनेको भोलि सरकारले गर्नसक्ने राज्य परिचालनको दायरा र मुलुकको समय विकासमा पुऱ्याउने ठेक्का मुख्य विषय हो । अन्तिम अधिभावबन्दीको रूपमा सरकार र सर्वसाधारणले सकारावाट प्राप्त गर्ने सेवासुविधाद्वैत दुई पक्षबीच सुमिष्ट सम्बन्ध स्थापित नै नोकांक्षान्वित विधि, प्रक्रिया र संस्कारलाई परिष्कार गर्दै लैजान सक्ने क्षमता राख्नु ।

श्रीमानव्य दाहाल

गोप : रोकिएका काममा फलता मिल्नेछ । स्वास्थ्यलाई निरुप सजग रहनुहोस् ।	रुता : क्षमता प्रदर्शन गर्ने मौका मिल्नेछ । फलता फलता मिल्नेछ ।
वृष : कार्यक्षेत्रबाट उर्जित प्रिफुल मिल्नेछ । दायव्य जीवन सुधार रहेछ ।	शुक्र : यात्राका योजनाहरू बन्नेछन् । वैदेशिक रोजगारबाट लाभ मिल्नेछ ।
मिथुन : व्यापारलाई निरुप यात्रा गर्नुहोस् । सेवासुक्त कामले प्रिफुल दिलाउनेछ ।	मकर : व्यसयामा लाभ मिल्नेछ । राजनीतिक रोजगारबाट लाभ बढ्नेछ ।
कर्कट : जिद्दीपनाका काम विपन्न उर छ । तनाव बढेको महशुस होला ।	कुम्भ : वैदिक श्रियाहरूको तारिफ सन्तानबाट राम्रो खबर सुन्न पाइला ।
सिंह : सशय प्राप्त गर्न गाठो नहोला ।	मीन : कार्यक्षेत्रबाट प्रिफुल पाइला ।
कन्या : अनावश्यक खर्चमा धन खर्चका योग छन् । खानिपनामा सचेत रहनुहोला ।	धनु : कार्यक्षेत्रबाट प्रिफुल प्राप्त गर्ने कार्य सिद्ध हुनेछ । भाग्यले साथ दिनेछ ।

स्वास्थ्य चर्चा

युरिक एसिड कम गर्न पिउनुहोस् यी ३ चिज

युरिक एसिड शरीरको एक फोहोर उत्पादन हो, जसको बृद्धि जोगी दुख्ने, सुनिने जस्ता समस्याहरू निम्त्याउन सक्छ । यसको क्रिस्टल मिर्गौलामा पनि जम्मा हुन सक्छ र मिर्गौलामा पत्थरी हुन सक्छ ।

त्यसैले, यदि तपाईं पनि युरिक एसिडको समस्या भोग्दै हुनुहुन्छ भने केही पेय पदार्थहरूको मद्दतले युरिक एसिड कम गर्न सक्नुहुन्छ । विद्वान उद्गने बित्तिकै केही प्राकृतिक पेय पदार्थ (युरिक एसिडका लागि विद्वानको पेय पदार्थ) पिउनाले यो समस्या नियन्त्रण गर्न मद्दत गर्न सक्छ । यी पेय पदार्थहरूले पिसाबको माध्यमबाट शरीरबाट युरिक एसिड हटाउन मद्दत गर्छन् । युरिक एसिड कम गर्न विद्वान के पिउने जानौं ।

युरिक एसिड कम गर्ने ३ पेय पदार्थहरू

१) कागती पानी

कागतीमा भिटाभिन सी प्रशस्त मात्रामा पाइन्छ, जसले युरिक एसिडलाई पगाल्न मद्दत गर्छ । साथै, यसले शरीरको पीएच स्तर सन्तुलित गरेर अम्लता कम गर्छ ।

कसरी बनाउने?

- एक गिलास मनतातो पानीमा आधा कागती निचोटेर पिउनुहोस् ।
- तपाईं यसमा थोरै मह घण्टा सम्बन्धुनु ।
- विद्वान खाली पेटमा पिउनुहोस् ।

फाइदाहरू-

- मिर्गौलालाई डिटोक्सिफाई गर्छ ।
- युरिक एसिड क्रिस्टलहरू तोड्न मद्दत गर्छ ।
- मेटाबोलिज्म बढाउँछ ।

२) एप्पल साइडर विनेगर

एप्पल साइडर विनेगरले शरीरलाई शारीय बनाउँछ र प्राकृतिक रूपमा युरिक एसिड हटाउँछ । यसमा पाइने मेलिक एसिडले युरिक एसिडलाई तोड्न मद्दत गर्छ ।

कसरी बनाउने ?

- १-२ चम्चा फिल्टर नगरेको एप्पल साइडर विनेगर एक गिलास पानीमा मिसाउनुहोस् ।
- त्यसमा मह मिसाएर विद्वान पिउनुहोस् ।

फाइदाहरू-

- शरीर सुनिने समस्या कम गर्छ ।
- रगत शुद्धीकरणको रूपमा काम गर्छ ।
- पाचन सुधार गर्छ ।

३) चेरीको बस

चेरीमा एन्थ्रोसायनिन भनिने एन्टी-इन्फ्लेमेटरी यौगिकहरू हुन्छन्, जसले युरिक एसिड कम गर्छ । चेरीको रस जोगीको दुखाइ कम गर्न उपयोगी छ ।

कसरी बनाउने?

- ताजा चेरीको रस निकाल्नुहोस् ।
- विद्वान खाली पेटमा चिनी नपराई पिउनुहोस् ।

फाइदाहरू-

- युरिक एसिडको स्तर घटाउँछ ।
- जोगी दुख्ने र सुनिने समस्याबाट राहत दिन्छ ।
- यसमा प्रशस्त मात्रामा एन्टिअक्सिडेन्ट पाइन्छ ।

यी कुराहरू पनि मनमा राख्नुहोस्

- धेरै पानी पिउनुहोस् - दिनमा ३-४ लिटर पानी पिउनाले युरिक एसिडलाई पतलो बनाउन मद्दत गर्छ र यसलाई हटाउन मद्दत गर्छ ।
- कम प्रोटीन खानुहोस् - रातो मासु,

दान, किडनी बीन्स जस्ता चीजहरू कम खानुहोस् ।

- व्यायाम गर्नुहोस् - नियमित रूपमा हिंडुनुहोस् वा योग गर्नुहोस् ।

अव्यक्तकण: लेखमा उल्लेख गरिएका सल्लाह र सुझावहरू सामान्य जानकारीको उद्देश्यका लागि मात्र हुन् र यसलाई व्यावसायिक चिकित्सा सल्लाहको रूपमा व्याख्या गर्नु हुँदैन ।

-रातोपाटी डटकम

मासु पचन समय लाग्छ, सत्य कि भ्रम ?

हामीले विभिन्न व्यक्तिबाट धेरै पटक सुनिरहेका हुन्छौं नि, 'माछु मासु खाने जाति नै होइन, मासु खाने खालका दात र पचाउन सक्ने क्षमता मान्छेसँग छँदैन । जसले जे तर्क गरेपनि मान्छेले धेरै खानेकुरामै पर्छ मासु ।

के मान्छेको शरीरले मासु सजिलै पचाउँछ ? कति समय लाग्छ मासु पचन ? के मासु साँच्चै पचन धेरै समय लिन्छ ? वैज्ञानिक अनुसन्धानले यसबारे के भन्छन् ?

पाचन प्रणाली

पाचन प्रक्रिया मुखबाट सुरु हुन्छ र स्रोतो आन्द्रासम्म चल्छ । खाना खाएपछि, यो विभिन्न चरणहरूबाट गुज्रिन्छ । जब खाना मुखमा हालिन्छ, चपाउँदा साना टुक्रामा टुक्रिन्छ र लारमा रहेको एमाइलेज इन्जाइमले काबाँहाइड्रेटलाई तोड्न थाल्छ । मुखबाट निलेपछि भोजननली हुँदै पेटमा खानेकुरा पुग्छ । यहाँ हाइड्रोक्लोरिक एसिड र पेप्सिनजस्ता इन्जाइमले खानालाई थप मसिनो बनाउँछन् । पेट अर्थात आमाशयमा खानेकुरा २ देखि ६ घण्टासम्म रहन्छ । पेटमा यी प्रक्रिया पूरा गरेपछि खाना सानोआन्द्रामा प्रवेश गर्छ । यहाँ प्यानक्रियाटिक इन्जाइम र पित्तले प्रोटीन, चिल्लो र कार्बोहाइड्रेटलाई थप मसिनो बनाउने काम गर्छ । पोषक तत्त्वहरू यहाँ अवशोषित हुन्छन् । बाँकी रहेको तत्त्व स्रोतो आन्द्रामा प्रवेश गर्छ । स्रोतो आन्द्राले त्यसमा भएको पानीलाई सोले काम गर्छ अनि काम नलाग्ने फोहोर मलद्वारा हट्टै बाहिर निकाल्छ । यो प्रक्रिया १२ देखि ४८ घण्टासम्म चल सक्छ । सामान्यतया, सम्पूर्ण पाचन प्रक्रियालाई २४ देखि ७२ घण्टा लाग्न सक्छ, तर यो खानाको प्रकार, व्यक्तिको मेटाबोलिज्म, र स्वास्थ्य अवस्थामा निर्भर रहन्छ ।

मासुको पचन किन समय लाग्छ ?

-मासु प्रोटीन र फ्याटको प्रमुख स्रोत हो, जसमा रातो मासु, सेतो मासु र प्रशोधित मासु पर्छन् ।
-उच्च प्रोटीन सामग्री भएकाले मासुमा जटिल प्रोटीनहरू जस्तै- कोलाजन, मयोसिन हुन्छन्, जसलाई पचाउन पेप्सिन र ट्रिप्सिनजस्ता इन्जाइमहरूले धेरै समय लिन्छन् ।

-रातो मासु र प्रशोधित मासुमा स्याचुरेटेड फ्याट धेरै हुन्छ, जसलाई पचाउन पित्त र लाइपेज इन्जाइमले लामो समय लिन्छ ।
-मासुको मांसपेशी तन्तुहरू घना हुन्छन्, जसले पाचन प्रक्रियालाई ढिलो बनाउँछ ।
पकाउने तरिकाले पनि मासु छिटो पच्ने र नपच्नेमा फरक पर्छ । बोसोपुक्त वा कम पकाइएको, डीप फ्राइ गरेर कडा बनाइएको, सुकृटी बनाइएको मासु पचाउन भन्नु धेरै समय लाग्छ ।

बनुसन्धानले के भन्छ ?

वैज्ञानिक अध्ययनहरूले मासुको पाचन समय र अन्य खानाहरूसँग तुलना गरेर विभिन्न निष्कर्षहरू निकालेका छन् ।

पेटमा राख्ने समय

प्रोटीनयुक्त खानाहरू मासुलागत पेटमा २ देखि ४ घण्टासम्म रहन्छन्, जबकि कार्बोहाइड्रेटयुक्त खानाहरू चामल, रोटी आदिले १ देखि २ घण्टामा पेट छुट्टिसक्छन् । धेरै बोसोपुक्त मासु भने त्यो पेटबाट बाहिरिन ४ देखि ६ घण्टासम्म लाग्न सक्छ । सेतो मासु, चराको मासु, माछा आदिमा फ्याट र कोलाजन कम हुने भएकाले छिटो पच्ने तथ्य अमेरिकी जर्नल अफ फिजियोलोजीमा प्रकाशित एक अध्ययनले देखाएको छ ।

पूरा पाचनको समय

मासुको सम्पूर्ण पाचनका लागि २४ देखि ७२ घण्टा लाग्न सक्छ । 'जर्नल अफ एड्युमन न्युट्रिशन एण्ड डाइटेटिभ' मा प्रकाशित एक अध्ययनले भनेको छ-मासुको पाचन समय व्यक्तिको पाचन प्रणालीको स्वास्थ्य, आन्द्राको माइक्रोबायोम, र खानाको संयोजनमा निर्भर रहन्छ । सागसब्जी र फलफूलजस्ता फाइबरयुक्त खानाहरूले आन्द्राको गतिशीलता बढाएर मासु छिटो पचन भूमिका खेल्छ ।

मासुको प्रकार

रातो मासु, खसी, रोगा, भेडा, सुँगुरलागायतको मासुमा फ्याट र प्रोटीन धेरै हुने भएकाले पाचनलाई ढिलो बनाउँछ । रातो मासुलाई पचाउन सेतो मासुको तुलनामा २० देखि ३० प्रतिशत बढी समय लाग्ने एक अध्ययनले देखाएको छ ।

पकाउने तरिका

उमालेको वा हल्का पकाएको मासु छिटो पच्ने जर्नल अफ फुड साइन्समा प्रकाशित एक अध्ययनको निष्कर्ष छ । तारेको वा ग्रील गरेको मासुमा बोसो र कडा प्रोटीन बढी हुने र पाचनका लागि समय लाग्ने उल्लेख गरिएको छ । कौचो वा कम पकाइएको मासुमा परजीवी वा ब्याक्टेरियाको जोडिम हुन्छ, तर पकाइएको मासुको तुलनामा यो छिटो पच्छ ।

व्यक्तिको पाचन क्षमता

प्रत्येक व्यक्तिको पाचन प्रणाली फरक हुन्छ । मेटाबोलिज्म, पेटको अम्लता, इन्जाइमको उत्पादन, र आन्द्राको माइक्रोबायोमले पाचन समयलाई प्रभावित गर्छ । तनाव वा स्टाइलोटेटाइल जस्ता समस्याले पनि मासुको पाचनलाई ढिलो बनाउने अध्ययनले देखाएको छ ।

-नवसाहनवर डटकम

COUNCIL FOR TECHNICAL EDUCATION AND VOCATIONAL TRAINING
MADANPOKHARA POLYTECHNIC INSTITUTE
TANSEN-09, PALPA

INVITATION FOR SEALED QUOTATION

First Publication Date:- 2082-01-05

1. Madanpokhara Polytechnic Institute invites sealed bids and sealed quotation from eligible bidders for the following work.

S.N.	Bid No.	Description of Work	Bid validity period/ Bid security validity	Estimated amount with VAT & PS	Bid Security Amount	Bid Document Fee
1.	MPP/PLP/W/SQ/01/2081-082	Construction Of Boundary wall and Gate	45/75 days	1445213.95	40,000.00	1000.00

Account details for bid document purchase fee		Account details for bid security deposit	
Name of Bank: Prime Commercial Bank Ltd., Damkada Branch, Palpa.	Name of office: Madanpokhara Polytechnic Institute	Name of Bank: Prime Commercial Bank Ltd., Damkada Branch, Palpa.	Name of office: Madanpokhara Polytechnic Institute
Account No: 1560100000002400115	Account No: 1560100000002300125		
Deadline for purchase of Bid Document : 2082-01-19 (During Office Hour)	Deadline of Bid Submission Date : 2082-01-21 Time : 12:00 PM	Date and time of bid opening Date: 2082-01-21 Time: 2:00 PM	

- Eligible bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the administration office at Madanpokhara Polytechnic Institute during the office hours.
- A complete set of Bidding Documents may be purchased from the administration office at Madanpokhara Polytechnic Institute on the submission of a written application, along with the copy of company/ firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee within date and time mentioned above and submit the bid at Madanpokhara Polytechnic Institute within Bid Submission Time mentioned above.
- If the last date of purchasing and/ or submission falls on a government holiday, then next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period remains the same prescribed for the original last date of submission.
- Bidders are advised to visit site and assess the actual site conditions before submitting their bid.
- Madanpokhara Polytechnic Institute reserves the right to accept or reject, wholly or partly of the bid without assigning any reason, whatsoever.
- The pace of bid purchase, bid submission and bid opening will be at Madanpokhara Polytechnic Institute.
- Any provisions which are not mentioned in this notice will be consistent with PPA 2063, PPR 2064 and other prevailing Nepalese Laws.

Principal

डहेलोबाट बचौं र बचाऔं

- सलाई, लाईटरजस्ता प्रज्वलनशील वस्तु बालबालिकाले भेटेो डाउँमा नराखौं,
- जंगलमा सलाई तथा लाईटरको प्रयोग नगरी र गनै पर्ने भए सावधानी पूर्वक प्रयोग गरी राम्रोसँग निभाऔं,
- सानो असावधानीले जंगलमात्र होईन आसपासका बस्ती समेत उजाड हुन सक्छन्,
- जन, धन र वनको संरक्षण गरी,
- सचेत बनौं, डहेलोबाट आफू पनि बचाउँ र अरुलाई पनि बचाऔं ।

अनुरोधक
डिभिजन वन कार्यालय
तानसेन, पाल्पा

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सचेतना

पार्लप, वैशाख ४ / जिल्लाको रामपुरमा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम भएको छ। नेपाल सरकारको सप्ताहव्यापी कार्यक्रम अन्तर्गत रामपुर नगरपालिकाले जडा नं. ९ मा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम गरेको हो।

राज्यको नीति तथा विभिन्न कार्यक्रम तय गर्नका लागि व्यक्तिगत घटना दर्ता महत्वपूर्ण रहेकाले सचेतना कार्यक्रम गरिएको रामपुर नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुर्य दर्शन पण्डितले बताए। व्यक्तिगत घटना दर्ता अनिवार्य गर्ने भन्दै उनले कानुनी प्रावधान अनुसार समयमै गर्न आवश्यक रहेको औँल्याए। अधिकृत पण्डितले सानो लापरवाही र अभिभावकको वेवास्ताले बालबालिकाको भविष्यमा समेत असर पुग्न सक्ने भएकोले घटना दर्ता गर्दा सचेत हुनु पर्ने बताए। कार्यक्रममा ९ का बडा अध्यक्ष

दिलबहादुर रानाले व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गर्नु पर्ने भन्दै यसले वडाले सञ्चालन गर्ने वार्षिक कार्यक्रम प्रभावकारी हुने उल्लेख गरे। साथै व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताहले घटना दर्ताका लागि सहज रूपमा कार्यान्वयन गर्न सजिलो हुने उनले विश्वास व्यक्त गरे। वडा सचिव मदन पारजुनीले घटना दर्ता गर्दा विभिन्न बूट हुने भन्दै सम्मर्थित भएर समयमै घटना दर्ता गराउनु पर्ने बताए। यसै जनशान्ती माध्यमिक विद्यालय रामपुरका प्रधानाध्यापक ढकबहादुर सिंजालीले अभिभावकविहिन बालबालिकाको जन्मदर्ता नहुँदा विद्यालयमा भर्ना गर्न समेत असहज भएको भन्दै यस्ता समस्या समाधान गर्न आवश्यक रहेको बताए। कार्यक्रममा रामपुर नगरपालिका पञ्चकन्या शाखाका प्रमुख प्रतिमा धिमिरेले विभिन्न व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न छुटेमा राज्यले प्रदान गर्ने विभिन्न सेवा सुविधाबाट वञ्चित

हुने भएकोले जन्मदर्ता, विवाह दर्ता, सम्बन्ध विच्छेद, बसाई सराई र मृत्यु दर्ता ३१ दिन भित्रै गर्नु पर्ने बताए। कार्यक्रममा वडा नं. ९ का विभिन्न टोल विकास संस्था, विद्यालयका शिक्षक, स्वयंसेविका लगायतको सहभागिता रहेको योजना शाखा प्रमुख विक्रम बस्नेतले जानकारी गराए।

नेपाल सरकारले हरेक वर्ष वैशाख १ गते देखि ७ गते सम्म व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह कार्यक्रम गर्दै आएको छ। सरकारले सन् २०२४ अर्थात् वि.स. २०८० सम्ममा जन्म दर्ता शत प्रतिशत पुर्याउने र अन्य व्यक्तिगत घटना दर्तामा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता जनाइसकेको छ। यसलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि भए पनि व्यक्तिगत घटना दर्तालाई नागरिकको कर्तव्यको रूपमा स्थापित गराउँदै घटना दर्तालाई व्यापक रूपमा विस्तार गर्ने सरकारको उद्देश्य रहेको छ।

बालबालिकालाई भिटामिन 'ए' र जुकाको औषधि खुवाईदैं

पार्लप, वैशाख ४ / देशभरिका बालबालिकालाई यही वैशाख ६ र ७ गते भिटामिन 'ए' र जुकाको औषधि निःशुल्क खुवाइने भएको छ। स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले 'राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' कार्यक्रम अन्तर्गत छ महिनादेखि ५९ महिना उमरसम्मका बालबालिकालाई भिटामिन 'ए' क्याप्सुल र जुकाको औषधि खुवाउन लागिएको जनाएको छ।

६ महिनादेखि ५९ महिनाका करिब २२ लाख बालबालिकालाई भिटामिन 'ए' खुवाइने भएको हो। सोही दिन एक वर्षेदेखि पाँच वर्षसम्मका करिब १९ लाख बालबालिकालाई जुकाको औषधि खुवाइने छ। बालबालिकालाई बालभिटामिन खुवाइने छ।

सोही दिन बालबालिकामा कुपोषणको परीक्षण पनि गरिने छ। 'राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' कार्यक्रम' मा करिब ५२ हजार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र १५ हजार स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गरिने छ। सरकारले बालबालिकामा हुनसक्ने स्वास्थ्य जटिलता तथा कुपोषणको

जोषिम न्यून गर्नका लागि २०५० सालमा आठ जिल्लाबाट सुरु भएको राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' कार्यक्रम २०५९ देखि देशभरि नै लागू गरिएको हो। जुका नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि २०५६ सालदेखि १३ जिल्लाबाट सुरु गरिएको जुकाको औषधि खुवाउने

कार्यक्रम २०६७ देखि सबै जिल्लामा लागू गरिएको छ। यसै २०६४ सालदेखि बालभिटामिन खुवाइने गरेको छ। प्रत्येक वर्ष कात्तिक र वैशाखमा भिटामिन 'ए' र जुकाको औषधि बालबालिकालाई निःशुल्क खुवाउने व्यवस्था सरकारले गर्दै आएको छ।

खेलकुद समाचार

कुवेतसँग नेपाल पराजित

काठमाडौं, वैशाख ४ / हङकङमा यसै साता सम्पन्न चारदेशीय टी-२०आई शृंखलाको फाइनलमा कुवेतसँग पराजित भएपछि नेपाली क्रिकेट टोलीको वरीयता खस्किएको छ।

नेपाली टोली १ स्थान तल भई १८औँ स्थानमा खस्किएको हो। नेपाल आफूभन्दा तल्लो वरीयतामा रहेको कुवेतसँग ३ रनले पराजित हुँदै उपाधिबाट वञ्चित भएको थियो। त्यस्तै अलराउण्डर दिपेन्द्रसिंह ऐरी पनि आईसीसी टी-२०आई अलराउण्डर वरीयतामा दोस्रोबाट तेस्रोमा झरेका छन्।

हङकङ शृंखलामा राम्रो प्रदर्शन गर्दै उनी शीर्षमा पुग्ने धेरैको अपेक्षाविपरित उनको वरीयता खस्किएको हो। उनी अब तेस्रोमा इंग्ल्याण्डका लियाम लिभिङ्स्टोनसँग समान २०९ रेटिङका साथ छन्। दीपेन्द्र खस्किंदा अस्ट्रेलियाका मार्केस स्टोडिसस दोस्रोमा उक्लिएका छन् भने भारतका हार्दिक पाण्डेया शीर्षमा यथावत् छन्। दीपेन्द्रको रेटिङ २३३ बाट २०९ मा झरेको हो। शीर्षका पाण्डेयाको २५२ तथा दोस्रोका स्टोडिसको २१० रेटिङ छ। दीपेन्द्रले हङकङमा भएका खेलमा कतारसँग ब्याटिङ गर्नुपरिने भने बलिङमा ४ ओभरमा २६ रन दिँदा कुनै विकेट लिएनन्। कुवेतसँग १२ बलमा ३१ रन बनाउँदा हङकङसँग वर्षाले प्रभावित खेलमा ब्याटिङ बलिङ दुवै गरेनन्। कुवेतसँगको फाइनलमा भने उनी डकआउट भएका थिए। बलिङमा पनि एक ओभर गर्दा विकेट लिएनन्।

अर्थ/कर्मोपे समाचार

आयोडिनयुक्त नुन उत्पादन तथा बिक्रीसम्बन्धी ऐन कार्यान्वयनमा

काठमाडौं, वैशाख ४ / सरकारले आयोडिनयुक्त नुन उत्पादन तथा बिक्री वितरणसम्बन्धी ऐन लागू गरेको हो। विसं २०५५ मा बनेको उक्त ऐन २६ वर्षपछि कार्यान्वयनमा आएको हो। स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्यामन्त्री प्रदीप पौडेलद्वारा पेश गरिएको प्रस्ताव यही वैशाख २ गतेको मन्त्रपरिषद् बैठकबाट पारित भएपछि ऐन कार्यान्वयनमा आएसँगै स्वास्थ्य मन्त्रालयले यसअघिको अनुसन्धानमा बालबालिकामा अधिक रूपमा पाइएको आयोडिन र त्यसबाट सिर्जित स्वास्थ्य समस्या समाधानमा काम अघि बढाउन कानुनी बाटो खुला गरेको छ। ऐन जारी भएको सूचना २०५५ माघ १ को राजपत्रमा प्रकाशन भएर राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिएको मितिबाट प्रारम्भ हुने उल्लेख थियो। त्यसपछिका सरकारहरूले कार्यान्वयनका लागि राजपत्रमा सूचना प्रकाशन नगर्दा उक्त ऐन कानुनी रूपमा लागू भएको थिएन। जसका कारण ऐनको कार्यान्वयन तथा निर्देशिका बनाउन सकिँको थिएन। अब साढे दुई दशकपछि मन्त्रालयलाई यससम्बन्धी काम अघि बढाउन कानुनी बाटो खुला भएको छ।

मंगलबारको मन्त्रपरिषद् बैठकले आगामी साउन १ गतेदेखि लागू हुने गरी राजपत्रमा सूचना प्रकाशन

गर्ने निर्णय गरेको हो। योसँगै ऐन बनेको २६ वर्षपछि बल कार्यान्वयनमा आउने भएको हो। नेपालमा विगतमा बनेको मापदण्डका कारण बालबालिकामा आवश्यकताभन्दा बढी आयोडिन उपलब्ध हुँदा गम्भीर स्वास्थ्य समस्या आएको मन्त्रालयद्वारा एक दशकअघि गरिएको अनुसन्धानले देखाएको स्वास्थ्य मन्त्रालयको स्वास्थ्य सेवा विभागअन्तर्गतको पोषण शाखा प्रमुख लिलाविक्रम थापाले बताए। सन् २०५६ मा स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले गरेको सूक्ष्म पोषक तत्व विश्लेषण सर्वेक्षणमा ६ देखि ९ वर्षका बालबालिकाको पिसाबमा तीन सय माइक्रोग्राम प्रति लिटर आयोडिन हुनुपर्नेमा तीन सय १४ भेटिएको थियो। जसका कारण उच्च रक्तचाप, थाइरोइडज्वलायत समस्या देखिने गरेको चिकित्सक बताउँछन्।

व्यावहारिक रूपमा अभ्यासमा आए पनि राजपत्रमा ऐनको सूचना तथा भेटसहितको विवरण प्रकाशनको सूचना तथाआकाले यसले नियमावली तथा निर्देशिका बनाएर स्वास्थ्य समस्या समाधान गर्न अड्कन आएको मन्त्रालयका प्रवक्ता डा प्रकाश बुढाथोकीले बताए। 'अब स्वास्थ्य, कृषि तथा समृद्ध मन्त्रालय मिलेर मापदण्ड परिमार्जन वा अरू आवश्यक काम गर्न सहज हुनेछ', उनले भने।

-रावव

वर्गिकृत डिस्प्ले
१X५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस्।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

शिक्षक आवश्यक्ता

प्रकाशित मिति : २०८१/१२/१९

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई पाठ्याको च.नं.१३५७ गति २०८१/१२/३१ को अनुमति पत्र, माध्यामी मा.पा.को च.नं.१२६७ मिति २०८१/१२/३१ को त्रिपुरारिष पत्र तथा वि.व.स.को मिति २०८१/१२/२४ को निर्णय अनुसार तपसिलको शिक्षक पद पुर्तिका लागि योग्यता पुगेको नेपाली नागरिकबाट दरखास्त आह्वान गरिन्छ।

नपसिल
 शिक्षण नं.: १/०८१/०८२, सह र क्षेत्री: माध्यमिक तृतीय
 पद: शिक्षक, विद्युतिक विभाग: राहत अनुदान कारगर
 पद संख्या: १ जना, विषय: अंग्रेजी, शैक्षिक योग्यता: वि.एड. वा समकित विषयमा सो सह। उमेर: १८ वर्ष पुरा भई ४० वर्ष नभएको।
 दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०८२/०१/१४ सम्म (कार्यालय समय भित्र)
 रूपक मिति: २०८२/०१/१५
 तल्लो स्केल: नेपाल सरकारको प्रवर्तित नियम अनुसार, दरखास्त बसुरा: र. १०००/-
 परीक्षाको विधि: लिखित र अन्तर्वार्ता (आवश्यक परेमा प्रयोगात्मक समेत)
 परीक्षा मिति र स्थान: समयक मितिमा तोकिएको।
 आवस्यक कागजातहरू: हस्तलिखित निवेदन (१ प्रति), शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, आयाचन अनुमति प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, नेपाली नागरिकको (२/२ प्रतिलिपि)।
 (नोट: शिक्षक सेवा आवेगबाट करार विद्युतिक सावि विद्युतिक भद्रका करार बाहेक अन्य पुर्तिका उम्मेदवारहरूले आवेग विद्युत विद्युत मन्त्रो बाहेक अन्यमा राखिसके जसका उम्मेदवारहरूले विद्युतिक सावि विद्युतिक नदि अन्य उम्मेदवारहरूको दरखास्त मिति नरिने हो।)
 रूपक नं.: ४८४०४०३४०४, ४८६००६१४३८

श्री कर्णधार माध्यमिक विद्यालय
 माथागढी-२, रुम्जे, पात्या, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस्।

जन्मदिन दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट

शितलपाटी कम

www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका

कैलाशचन्द्र मिश्र द्वारा प्रकाशित, कार्यालय कैलाशचन्द्र-५ तामसेव पात्या फोन ७४७ ४८६०१९, E-mail: rdjnews@gmail.com प.डि.हु.द.नं. ५/२०८२/०७४, पा.डि.प्र.क.द.नं. १८/०९१/०९४ प्रबन्धक: इन्द्रा गुरुङ, संपादक: रामकदर रायमाझी, प्रज्ञान सन्पादक: अमलीप्रसाद गुरुङ